

ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE

Zaštita kulturno - povijesnih vrijednosti prostora županije u Prostornom planu Koprivničko - križevačke županije temelji se na Studiji zaštite kulturne baštine županije kao stručnoj konzervatorskoj podlozi koja ima cilj uključivanja u suvremene životne tokove svih elemenata kulturne baštine kao temeljnog nositelja identiteta prostora. Spoznaje o vlastitom identitetu, koji je nedjeljivo vezan s pojmom baštine, upućuju na potrebu da suvremeno planiranje i gospodarenje prostorom mora biti u dosluhu s baštinjenim vrijednostima. Kulturnu baštinu, a time i prostor kao kulturni krajolik, treba tretirati kao resurs, a ne potrošno dobro, nadovezujući se i nadograđujući na njih, nastojeći im osigurati uvjete za odgovarajući život i zaštitu. Iako današnji stupanj našeg gospodarskog razvoja ne omogućava potrebna ulaganja u zaštitu graditeljskog i kulturnog naslijeđa, jedan od ciljeva Prostornog plana je i nastojanje da se spriječe zahvati koji bi dalekosežno mogli imati negativni utjecaj na kulturnu (graditeljsku i prostornu) baštinu.

CILJEVI ZAŠTITE

Jedna od osnovnih zadaća zaštite kulturne baštine, osim zaštite i očuvanja fizičke strukture arhitektonskog spomenika, je težnja da se spriječi devastacija neposrednog prostora kako bi on očuvao svoje izvorno okruženje, a time i svoje prostorne vrijednosti i cjelovito značenje. Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedinačne povijesne građevine i sklopovi, zajedno sa svojim okolišem moraju biti na kvalitetan način, sukladno s njihovim prostornim, arhitektonskim, etnološkim i povijesnim karakteristikama uključeni u razvoj.

Cilj je usmjeriti razvoj na temelju očuvanja identiteta kulturnog krajolika, ostvarivanja preduvjeta za odgovarajuće održavanje građevina visoke vrijednosti, njihovu revitalizaciju kroz odabir namjena kojima se neće izmijeniti njihove prostorne i oblikovne značajke. Sprječavanje devastacija svih vrsta na kulturnim dobrima trebalo bi se osigurati stalnim praćenjem stanja na građevinama i djelovanjem svih nadležnih institucija i službi. Iako se zaštita provodi po posebnim zakonima, Prostorni plan je bio prilika za sveobuhvatno sagledavanje i cjelovitu zaštitu.

	REGISTRIRANI	PREVENTIVNO ZAŠTIĆENI	EVIDENTIRANI prijedlog za registraciju	UKUPNO
POVIJESNA GRADSKA NASELJA	2	-	1	3
POVIJESNA SEOSKA I GRADSKO SEOSKA NASELJA	1	-	19	20
SAKRALNE GRAĐEVINE	35	10	167	212
STAMBENE GRAĐEVINE	1	1	69	71
GRAĐEVINE JAVNE NAMJENE	-	1	32	33
VOJNE GRAĐEVINE	1	1	5	7
GOSPODARSKE I IND. GRAĐEVINE	-	6	13	19
GROBLJA I GROBNE GRAĐEVINE	-	1	10	11
JAVNA PLASTIKA	-	5	34	39
SPOMENICI I SPOMENIČKA MJESTA	1	-	8	9
ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA I ZONE	2	-	220	222
UKUPNO	43	25	578	646

Tablica 1. Stanje Registra kulturnih dobara Koprivničko - križevačke županije

Prostornim planom, a prije toga Studijom zaštite kulturne baštine Županije, nastojali smo pobrojati pa i valorizirati resurse kulturne baštine u Županiji. Prostorni plan se temelji na Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske. Tijekom javne rasprave na Prijedlog Prostornog plana izraženo je zanimanje jedinica lokalne samouprave za vlastite resurse i interes za dopunom popisa spomenika kulture. Obveza Županijskog zavoda za prostorno uređenje kao nosioca izrade prostornog plana bila je izraditi popis spomenika kulture prema službenom Registru, stoga će ova inicijativa biti proslijedena Ministarstvu kulture. Nakon njihovog stručnog vrednovanja, budući spomenici kulture bit će valorizirani u gradskim/općinskim prostornim planovima, koje su jedinice lokalne samouprave dužne donijeti do ožujka 2002. godine.

Donošenjem Prostornog plana Koprivničko - križevačke županije, zaštita kulturne baštine nastavlja se preko gradskih/općinskih prostornih planova pa do razine detaljnih planova. Tu se podrazumijeva neprekidno istraživanje, dokumentiranje i vrednovanje graditeljske baštine prema pravilima struke i važećih zakonskih odrednica, s ciljem kvalitetnog dokumentiranja i praćenja stanja radi određivanja potrebnih mjera zaštite i očuvanja građevine i njenog neposrednog okoliša.